

UDRUŽENJE ROMKINJA "OSVIT"

Република Србија
ГРАД НИШ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ОРГАНЕ ГРАДА
И ГРАЂАНСКА СТАЊА

ПРИМЉЕНО: 24 MAJ 2022			
Орг.јед.	Број	Прилог	Вредност
ОП	-	Ч	/

Град Ниш

- * Градоначелници града: гђ-а Драгана Сотировски
- Градском већу, већници за соц. политику Душици Давидовић
- Канцеларији за локални економски развој и пројекте
- Управи за финансије и планирање буџета
- Секретаријату за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту
- Комисији за родну равноправност и једнаке могућности СГ Ниш

Предмет: Иницијатива за унапређење институционалног и законодавног оквира за подршку женама са искуством насиља кроз подршку рада локалне социјалне услуге СОС сервиса

Поштована/и,

У складу са ратификованим међународним и националним нормативним оквиром, покрећемо Иницијативу за допуну локалне Одлуке о социјалним услугама Града Ниша сагледавањем услуге СОС сервиса за подршку женама са искуством породичног и партнерског насиља и суфинансирање ове услуге из локалног буџета, кроз објављивање јавног тендера за пружаоце ове услуге.

С обзиром на мисију, осамнаестогодишњи рад, искуство и лиценцу за пружаоце локалних социјалних услуга, Удружење Ромкиња Освит доставља предлог који се односи на област социјалне заштите у Нишу.

Потреба за упућивањем иницијативе:

У оквиру обележавања међународне кампање "16 дана активизма у борби против насиља над женама" од 25. новембра до 10. децембра 2021. године, Освит је спровео истраживање о потреби постојања ове услуге код грађана/ки на територији града Ниша, путем попуњавања структурираног упитника, на јавним местима у граду и онлајн на друштвеним мрежама.

Укупно је анкетирано 300 грађана/ки Ниша.

Резултати истраживања показују да све анкетиране испитанице сматрају да је граду Нишу потребан СОС телефон за жене са искуством насиља, 58% испитаница зна да у Нишу постоји СОС телефон за жене са искуством насиља, док је 42% одговорило да не зна. На питање да ли су znale да УР Освит пружа психолошку и правну помоћ и бесплатно заступање на суду женама са искуством насиља, 50% је одговорило да, 32% одговорило не, док је 18% одговорило не знам. На питање да су оне или неко њима близак у ситуацији насиља, у кога би имале више поверења да се обрате за подршку, 52% испитаница је одговорило специјализоване женске организације, 25% је одговорило институције, док је 23% одговорило да не зна. Све испитанице су одговориле да подржавају рад СОС телефона за жене са искуством насиља. 97% испитаница сматра да СОС телефон треба да буде финансиран из буџета града, док је 3% испитаница одговорило да не зна.

Ови подаци као и родна анализа локалних докумената релевантних за превенцију, заштиту и подршку женама жртвама родно заснованог насиља полазна нам је основа

UDRUŽENJE ROMKINJA "OSVIT"

за креирање иницијативе за финансирање услуге СОС телефона из буџета града Ниша и допуну Одлуке о социјалним услугама.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Обавезе државе у погледу насиља према женама и насиља у породици имају своје утемељење првенствено у уставним јемствима основних људских права, чије уживање држава мора обезбедити и у односу на поступања државних органа, за чије пропусте у раду (незаконит или неправилан рад) одговара држава. Ове обавезе су разрађене у бројним законским и подзаконским актима којима се регулише поступање државних органа у појединим областима, иако се не издваја посебно област насиља над женама.

Улоге и одговорност појединачних институција у превенцији, заштити и процесуирању насиља над женама и насиља у породици, као и питање међусекторске и међуресорне сарадње и координације, прописани су законима који регулишу посебне области, али и стратегијама и протоколима о поступању државних органа.

ПРАВНИ ОКВИР

Законом о потврђивању Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Сл.Гласник РС, Међународни уговори бр.12/2013. од 31.10.2013., члан 7, 8 и 9, члан 18, став 2. и члан 24.), прописано је да сви органи државне управе и локалне самоуправе су дужни да морају да предузму све неопходне законодавне или друге мере за успостављање нон-стоп (24 сата дневно, седам дана у недељи) бесплатне СОС телефонске линије, која покрива целу земљу ради давања савета позиваоцима у поверљивој форми или чувајући њихову анонимност у вези са свим видовима насиља обухваћеним овом Конвенцијом.

У складу са **Законом о равноправности полова** (СГ РС, бр. 52/2021.), **Националном стратегијом за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности** (2015-2020), **Националном стратегијом за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и у пратнерским односима** (2021), **Породичним законом** (СГ РС, бр.18/2005. 72/2011), **Кривичним закоником** (СГ РС, бр.85/2005, 88/2005), **Законом о забрани дискриминације** (СГ РС, бр.22/2009), **Законом о социјалној заштити** (СГ РС, 24/2011), и **Законом о потврђивању Конвенције савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици** (СГ РС, Међународни уговори, 12/2013), регулишу се области међусекторске и међуресорне сарадње као и улоге свих актера у борби против насиља. Члан 55. Специјализоване услуге подршке, у смислу овог закона, јесу: 1) пружање у поверљивом облику услуге СОС телефона за девојке и жене са искуством родно заснованог насиља, који позиви се неће снимати нити на други начин чинити доступним трећим лицима.

Специјализоване услуге подршке из става 1. овог члана морају бити приступачне свима и прилагођене индивидуалним потребама жртава насиља, укључујући и жртве из осетљивих друштвених група.

Услуге из члана 55. став 1. тач. 2) и 4) јединица локалне самоуправе обезбеђује самостално или у сарадњи са једном или више суседних јединица локалне самоуправе.

UDRUŽENJE ROMKINJA "OSVIT"

Закон о спречавању насиља у породици ("Sl. glasnik RS", br. 94/2016) у Чл. 7. За спречавање насиља у породици и пружање заштите и подршке жртвама насиља у породици и жртвама кривичних дела одређених овим законом надлежни су полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови, као надлежни државни органи, и центри за социјални рад, као установе.

Поред надлежних државних органа и центара за социјални рад, у спречавању насиља у породици, преко давања помоћи и обавештавања о насиљу, као и пружању подршке жртвама насиља, учествују и друге установе у области дечје, социјалне заштите, образовања, васпитања и здравства (у даљем тексту: државни органи и установе надлежне за примену овог закона), као и тела за родну равноправност на нивоу локалних самоуправа. Подршку жртвама насиља у породици и жртвама кривичних дела одређених овим законом могу да пруже и друга правна и физичка лица и удружења.

Закон о социјалној заштити РС, (Службени гласник РС, број 24/2011.од 04.04.2011) у делу IV: Услуге и корисници социјалне заштите, у члану бр. 40, којим се дефинишу групе услуга социјалне заштите, као четврту наводи групу: Саветодавно-терапијске и социјално едукативне услуге, у коју су сврстане све услуге које пружају специјализоване женске невладине организације, посебно оне које пружају услугу СОС телефона, а члановима бр.7, 9, 17, 20, 22, 40, 46, 58 и 64 Закона о социјалној заштити, се регулишу обавезе локалних самоуправа у успостављању и обезбеђивању функционисања социјалних услуга које на локалном нивоу пружају удружења грађана. Законом о социјалној заштити у делу: Начело доступности и индивидуализације социјалне заштите, члан 33. став 1. Пружање услуга социјалне заштите организује се на начин који обезбеђује њихову физичку, географску и економску доступност, уз уважавање културолошких и других различитости. Услуге социјалне заштите из члана 40. тач. 2-5. овог закона које обезбеђује Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, за којима постоји потреба, а не могу их обезбедити у потребном обиму установе социјалне заштите које је основала Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, набављају се од пружаоца услуга социјалне заштите који је за то лиценциран кроз поступак јавне набавке услуга социјалне заштите, у складу са законом који уређује јавне набавке, овим законом и прописима донетим за њихово спровођење.

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је **Законом о буџетском систему**. Рокови за доношење Фискалне стратегије и достављање Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти, уређени су чланом 31. Закона о буџетском систему, односно буџетским календаром.

На основу члана 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему нацрта буџета локалне власти и обавештава директне кориснике буџетских средстава о основним економским претпоставкама и смерницама за припрему буџета.

Чланом 37. Закона о буџетском систему је предвиђено и да локални орган управе надлежан за финансије може да тражи непосредно од индиректних буџетских корисника податке о финансирању ако се исказе потреба да их финансијски подржи.

UDRUŽENJE ROMKINJA "OSVIT"

Чланом 112. Закона о буџетском систему (прелазне и завршне одредбе) уређено је да ће се одредбе овог Закона, у делу који се односи на програмски део буџета, примењивати постепеним увођењем за поједине кориснике средстава буџета Републике Србије, а у целини од доношења Закона о буџету Републике Србије и одлука локалне власти за 2016. годину.

Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша, број 88/08), Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07 и 83/14–др. закони и члана 37. Статута Града Ниша, „Службени лист Града Ниша“, број 88/08),

Стратегије о социјалној заштити Града Ниша 2015-2019. и Акционог плана одрживог развоја Града Ниша,

План развоја града Ниша за период калкод 2021. до 2027. године, приоритетни циљ 3.3 Обезбедити здрав живот, социјалну једнакост и инклузију за све људе свих генерација, мера 3.3.7: Подршка унапређењу положаја жена у заједници, намењена је женама жртвама насиља, трговине људима, радне и друге експлоатације, жртвама дискриминације и женама припадницама рањивих група у заједници, али и побољшању положаја жена у локалној заједници уопште. Намера Града Ниша је да подржи активности и иницијативе за борбу против родно заснованог насиља, да подршку активностима и иницијативама намењеним унапређењу здравља жена, питањима вишеструке дискриминације и побољшање квалитета живота, активностима и иницијативама усмереним на побољшање квалитета живота рањивих, маргинализованих и жена са инвалидитетом, оних које доприносе економском оснаживању жена, које доприносе унапређењу положаја жена које живе у руралним подручјима и активностима „СОС телефона на ромском и српском језику“ који постоји од 2005. Организациона јединица одговорна за спровођење (координисање спровођења) мере: Управа за друштвене делатности, процењена вредност: 17.000.000 РСД, извори финансирања: буџет града, период спровођења: 2021-2027.

Органи јединица локалне самоуправе су јавни наручиоци, у смислу члана 3. Закона о јавним набавкама. Приликом обезбеђења услуга социјалне заштите, јединице локалне самоуправе дужне су да примењују одредбе овог закона. Из режима јавне набавке услуга, изузете су: услуге процене и планирања, као и услуге неодложних интервенција, које пружа центар за социјални рад у оквиру јавних овлашћења;

Пружање услуга у центру за социјални рад члан 122.

Центар за социјални рад пружа услуге процене и планирања, а друге услуге социјалне заштите може пружати само у оквиру своје посебне организационе јединице, ако добије лиценцу за пружање одређене услуге и ако у локалној заједници нема другог овлашћеног пружаоца услуге социјалне заштите. Стручни радник центра за социјални рад који је распоређен на радно место на ком се обављају послови јавних овлашћења не може у радно време да ради на пружању услуга које по овом закону обезбеђује јединица локалне самоуправе.

Сигурна кућа поседује лиценцу за смештај 15 корисница – жена у ситуацијама насиља у породици и партнерским везама, али не и лиценцу за услугу СОС телефона.

UDRUŽENJE ROMKINJA "OSVIT"

Све горе наведено упућује да нема законских препрека за допуну Одлуке о социјалним услугама на територији града Ниша, као и финансирање социјалних услуга које пружају лиценциране специјализоване женске организације.

Закључак

Предлажемо да у интересу жена са искуством насиља и вишеструко маргинализованих жена, допуните Одлуку о социјалним услугама на територији града Ниша услугом СОС телефон, и у наредном периоду објављивањем тендера за пружаоце услуге омогућите да се специјализоване женске организације, лиценцираних СОС телефона, јављају на позив јавних набавки и докажу експертизу.

Удружење Ромкиња ОСВИТ из Ниша, је пружалац локалне социјалне услуге СОС телефон на ромском и српском језику, решењем бр. 022-02-00014/2018-19. Како се ова услуга пружа у складу са стандардима Конвенције СЕ, 24/7, на бесплатном позивном броју са свих фиксних и мобилних мрежа 0800/100909 и покрива територију целе Србије, а жене са искуством насиља могу двојезично на ромском (матерњем) и српском језику да користе услугу, у складу са циљевима Закона о социјалној заштити повећавамо доступност услуге вишеструко маргинализованим женама. За 18 година рада наше услуге користило је 5.200 припадница већинске популације и 2.600 припадница ромске националне мањине. То показује да смо партнери нашој локалној управи у превенцији и заштити жена са искуством насиља.

За сва додатна питања и информације, од важности за доношење ове одлуке, стојимо вам на располагању.

Молимо Вас да нас писменим путем обавестите о вашој одлуци и позовете нас на састанак за образложење иницијативе.

С поштовањем,

У Нишу, 24.5.2022.

За Удружење Ромкиња ОСВИТ

Ана Саћиповић, директорка

Тел: 018/515318;064/2036147

Имејл: anaosvit@gmail.com

Ул. Винаверова 46, Ниш